

Environmentálny akčný plán školy: Základná škola s materskou školou Štefana Ďurovčíka Palín 104

ZVOLENÁ PRIORITNÁ TÉMA: *Potraviny* **pre certifikačné obdobie:** 2017/2018-2018/2019

Silné stránky

Výstavky ovocia a zeleniny
Projekty a súťaže týkajúce sa zdravej výživy

Praktické vyučovanie v areáli školy

Školská záhrada- vyvýšený záhon

Slabé stránky

Mliečna desiata

Informácie o miestnych produktoch, regionálnych potravinách

Zvýšiť informovanosť o regionálnych potravinách- radšej pestovať, ako kupovať

Exkurzie do potravinárskych závodov

EAP písomne schválil :	koordinátorka Jana Lapínová e-mailom		Dátum schválenia:	16.6.2018
Ciele	Aktivity	Zodpovedná osoba a termín	Indikátor / Ukazovateľ úspechu	Monitoring / Postupujeme podľa plánu?
CIEĽ 1: Spoznávať a vedieť si dopestovať regionálne ovocie a zeleninu, vedieť zhotoviť jedlá z ovocia a zeleniny vypestovanej na záhradke, poznať výhody doma vypestovaného ovocia a zeleniny, oproti potravinám kupovaným v obchodoch.	AKTIVITA 1: Spoznávanie regionálnych potravín	T: 27. a 28. marec 2018 zodp triedni učiteľia 1.R- p. uč. Bartová 2.R- p. uč. Dorčáková 3.R- p. uč. Petrovská 4.R- p. uč. Tuturová, p. uč. Bežovská 5.R- p. uč. Kriváková, p. uč. Baťalíková	U: 111 žiakov 1.-9. Roč Modely zeleniny a ovocia z plastelíny- 12 Kalendár ovocia a zeleniny- 1 Básničky o ovocí a zelenine- 5 Pexeso- 1 Kalendár sezónnych plodín- 1	1. Ročník Najprv sa v triede porozprávali o tom ako sa pestuje ovocie a zelenina. Žiaci rozprávali z vlastných skúseností o tom, ako pomáhajú svojim rodičom pri pestovaní. Zistili, že nie každý doma pestuje zeleninu, ale sú aj takí, ktorí ju len kupujú v obchode. Porozprávali sa o tom, že zelenina a ovocie vypestované v domácnosti sú chutnejšie a zdravšie. Rozprávali sa o význame ovocia a zeleniny v našom jedálničku. Na interaktívnej tabuli žiaci najprv spoznávali jednotlivé druhy ovocia a zeleniny. Potom sa jednotlivé druhy triedili na ovocie a zeleninu. Neskôr pracovali s magnetickými kartičkami, zahrli sa rôzne didaktické hry. Na konci dňa si každý žiak vymodeloval nejaké ovocie alebo zeleninu.

		6.R- p.uč. Moskaľová	Plagát- čo prezrádza označenie vajíčka- 12 3 malinovsky- zistenie množstva cukru	2. Ročník Na začiatku sme si porozprávali o tom, ktoré ovocie a zelenina rastú v našich záhradách a ktoré dovážame zo zahraničia. Snažili sme sa zamerať na regionálne druhy ovocia a zeleniny. Naučili sa spievať pesničku Ovocníčkovia. V závere dňa si vyrobili kalendáre s obrázkami ovocia a zeleniny, ktoré boli stvárnené kombinovanou technikou (obrázky mandaly a omaľovánky).
		7.R- p.uč. Sunitra	Anketa o nakupovaní ovocia a zeleniny v školskej jedálni-1 Plagát o nakupovaní- 1	3. Ročník Rozprávali sa o tom, ktoré ovocie a zelenina rastú v našom regióne. Poukázali na výhody nášho regionálneho ovocia. Deti sami prišli na to, že ovocie vypestované v našom regióne je chutnejšie, šťavnatejšie, preto že dozrelo priamo v záhrade na slnku, neobsahuje chemikálie na rozdiel od ovocia, ktoré k nám privážajú zo vzdialenejších krajín. Deti zhodnotili, že naša generácia je už lenivejšia, preto že nemá záujem pestovať ovocie a zeleninu vo svojich záhradách. Jednoduchšie je im nakúpiť v obchode. Písali básničky ovocí. Každý žiak si vybral ovocie ktoré má rád a napísal o ňom čo najviac informácií. Na druhú stranu nakreslili ovocie.
		8.R-p.uč. Kročková 9.R- p. uč. Forgáčová		4.Ročník Žiaci sa rozprávali o jednotlivých druhoch ovocia a zeleniny. Zamerali sa na ich vplyv na organizmus. Hovorili potravinovej pyramíde. O význame cukrov, tukov, bielkovín a

	U: Poznáš ma podľa chuti?	T: 16. október 2018 Z: Moskaľová	U: 13 žiakov 6. ročníka 15 druhov ovocia a zeleniny 2 družstvá	vitamínov. Riešili rôzne tajničky a hádanky. Vyrobili si vlastné pexeso o ovocí a zelenine. Na jednom obrázku majú obrázok, na druhom obrázku názov. Potom si pexeso zahrli. Pexeso žiaci používajú aj naďalej. Ak majú čas, tak ho zahrajú aj počas prestávok. 5.Ročník Žiaci si pozreli PP prezentáciu o plodinách a následne si vyrobili kalendár sezónnych plodín. Na každý mesiac si určili jednu sezónnu plodinu, ku ktorej si žiaci zisťovali jej pozitívny vplyv na ľudské zdravie. 7. Ročník Žiaci siedmeho ročníka sa zamerali na regionálne potraviny používané v školskej jedálni. Pripravili anketu pre vedúcu školskej jedálne, kde sa pýtali na pôvod zeleniny, ovocia a mäsa v ŠJ. Zistili, že veľa zeleniny je zo zahraničia, preto že je lacnejšia. Ovocie na tom bolo lepšie- jablká a hrušky pochádzajú zo Slovenska. Mäso používame slovenské a poľské. Zo zeleniny sa najviac používa mrkva, petržlen, cibuľa a zemiaky. Za týždeň spotrebujeme v jedálni 150 kg zemiakov. Na záver vytvorili plagát. 2018/2019 Na hodine biológie sa žiaci rozdelili do dvoch družstiev. Z domu si doniesli rôzne druhy ovocia a zeleniny. Tak aby druhá skupinka nevidela, si pripravili na tanier malé kúsky toho čo doniesli. Keď to mali nachystané, z prvej skupiny prišiel žiak, sadol si, zaviazali
--	----------------------------------	---	--	---

				sme mu oči a on hádal, aké ovocie/zeleninu mu dávame ochutnať. Takto sa vystriedali žiaci z oboch družstiev. Nie každému sa podarilo pomocou chute identifikovať všetky druhy.
	AKTIVITA 2: Jedlé obrazy	T: marec 2018 Zodp. I. stupeň- triedni učitelia 1.R- p. uč. Bartová 2.R- p. uč. Dorčáková 3.R- p. uč. Petrovská 4.R- p. uč. Tuturová, p. uč. Bežovská II. stupeň- v každej triede člen kolégia 5. roč.- Horváth 6. roč.- Cinkaničová 7. roč.- Grajcar 8. roč.-Lukáčová 9. roč.-Ulbricht	105 zúčastnených žiakov 2 druhy šalátov 1 druh muffiny 2 druhy nátierok (špenátová, mrkvová) 15 jedlých obrazov Fotografie	Počas dvoch vyučovacích hodín žiaci zhotovovali svoje výrobky- jedlé obrazy, natreté chleby s nátierkami, ovocný a zeleninový šalát muffiny Nakúpili sme ovocie a zeleninu z projektu Milujeme regionálne potraviny. Rozdali sme ich medzi jednotlivé triedy. Každá trieda mala inú úlohu. Žiaci na prvom stupni zhotovovali jedlé obrazy. Žiaci deviateho ročníka viedli rovesnícke vzdelávanie. Spolu s piatakmi pripravili špenátovú a mrkvovú nátierku. Žiaci šiesteho ročníka zhotovili zeleninové muffiny. Žiaci siedmeho ročníka pripravili ovocný šalát a ôsmeho ročníka zeleninový šalát. Výstupom boli všetky jedlé obrazy, namastené chleby, šaláty a muffiny. Každý svoje výrobky doniesol do telocvične, kde bol pripravený stôl. Počas súťaže, ktorá sa konala na tretej a štvrtej hodine sme mali prestávku. To, čo si žiaci počas prvých hodín pripravili, všetko aj zjedli. Najprv sa pustili do ovocných obrazov a šalátov, nakoniec zjedli aj zeleninu.
	AKTIVITA 3: Jedlá z regionálnych druhov ovocia a zeleniny	Z: Forgáčová počas blokovej výučby	10 hodín 8 žiakov 9 ročníka	Počas blokovej výučby pred Vianocami žiačky 8. a 9. ročníka

	U: pečieme bobaľky	21. a 22. december 2017	v spolupráci s 5 žiakmi 1. ročníka	napiekli bobaľky. Tie potom ochutnali s makom, kyslou kapustou a tvarohom. Je to tradičné jedlo na východnom Slovensku. Počas Palínskeho jarmoku žiaci chodili do „bufetu“, kde sa každý mohol najesť daného jedla.
	U: lepíme pirohy	Z: Moskaľová Počas blokovej výučby 28. marec 2018	1 súťaž 10 žiakov- súťažiaci	Počas blokovej výučby pred veľkou nocou sme mali súťaž v telocvični pred celou školou súťažili dve družstvá. Ich úlohou bolo zhotoviť cesto a nalepiť pirohy, ktoré sme uvarili a počas prestávky ich mali možnosť ochutnať žiaci školy. Nakoľko nie všetci žiaci už pirohy robili, najprv pred celou školou cesto urobila a pirohy nalepila pani uč. Bartová. Následne žiaci v družstvách zhotovovali pirohy.
	U: červené jabĺčko vo vrecku mám	Predmet rodinná príprava Október-november 2017 Z: Moskaľová	9 žiakov 6 ročníka 12 hodín (ROP) venovaných zdravej výžive, 1 receptár jedál z jabĺk 1 upečený koláč z jabĺk Zhotovenie detskej výživy z jabĺk Jablkový kompót Článok v TASR	N predmete rodinná príprava sa žiaci učili pripravovať jedlá z jabĺk. Najprv podonášali jablká a zistili, že hoci každý doniesol jablko, mali rôzne odrody. Každé jablko inak chutilo. Niektorí žiaci doniesli jablká domáce, iné z obchodu. Tie vypestované doma nám chutili viac. Učili sme si zhotoviť z jabĺk kompót, detskú výživu, upiekli sme si koláč, zhotovili receptár jablkových koláčov.
	U: zemiakové lokše	Z: Forgáčová 7. február 2018	2 vyučovacie hodiny 5 žiakov 5. ročníka	Žiaci pripravovali zemiakové lokše-jedlo starých mám.

	U: lekvárové pirohy	Marec 2018	2 vyučovacie hodiny 5 žiakov 5. ročníka	Žiaci robili lekvárové pirohy.
	U: učíme sa variť jedlá starých mám	Varíme pečieme(krúžok) Z: Bartová 2VH/týždeň	60 hodín krúžku 18 žiakov	Na krúžku Varíme pečieme sa žiaci učili variť: tekvicovú polievku, šúľance, lievance, piekli bublaninu s čerstvými čerešňami, jablkový koláč, výživu, zhotovili pribináčika. Snažíme sa variť z doma vypestovaného ovocia a zeleniny. Žiaci nosia domáce vajíčka a domácu zeleninu.
		2018/2019		2018/2019
		Krúžok Varíme, pečieme Z: Bartová	2 VH/1 týždeň 60 hodín 21 žiakov	Žiaci pripravovali ovocné a zeleninové šaláty. Učili sa variť cesnakovú, zeleninovú, pórovú, paradajkovú polievku. Pochutili si na medovej, tvarohovej a bryndzovej nátierke. Na krúžku sa snažíme...
	U: bylinkové čaje	29.10.2018 Bloková výučba- finančná gramotnosť Z: Moskaľová	14 žiakov 7. ročníka 3 druhy sušených čajov	Žiaci siedmeho ročníka robili zmesi sušených čajov z bylín a šípok, ktoré si sami nazbierali a vysušili. Vytvorili obal výrobku a určili mu cenu.
	U: pečený čaj	29.10.2018 Bloková výučba- finančná gramotnosť Z: Kročková	9 žiakov 9 ročníka 1 druh pečeného čaju 6 žiakov 9 ročníka	Žiaci deviateho ročníka pripravovali pečený čaj. Učili sme sa, že všade okolo nás sa nachádzajú rastliny, ktoré vieme využiť v domácnosti a nemusíme ich kupovať v obchode. Pečený čaj z domáceho ovocia, plnili do sklenených fliaš a dávali etiketu.

	U: domáce rožky	Bloková výučba- Pred Vianocami Z: Kročková December 2018	7 žiakov 9 ročníka	Žiaci piekli rožky s domácim slivkovým lekvárom.
	U: domáce perníky	Bloková výučba- Pred Vianocami Z: Bartová December 2018	15 žiakov prvého stupňa	Žiaci piekli perníky a ozdobovali ich s bielkovou polevou.
	U: vôňa chleba	Bloková výučba pred Veľkou nocou 17. apríl 2019 Z: Kročková	5 žiakov 9. ročníka	Žiaci piekli domáci chlieb. Na chlieb natreli nátierku, ktorú pripravili z domácich vajíčok a dali ochutnať žiakom celej školy. Niektorí žiaci boli prekvapení, že deviataci dokázali upiecť chlieb.
	Projekt- Zdravie na tanieri U:Bylinkové pohladenie	Z: Forgáčová za realizáciu projektu Podrobnejšie v záverečnej správe projektu	14 zúčastnených žiakov	Už niekoľko rokov sa každú jar rozzelená bylinkový záhon pod oknami našej školy. Okrem priaznivých účinkov bylín na zdravie a príjemnej chuti, majú ešte jednu veľkú devízu – v prírode sú zadarmo.
	U: Nakladanie kapusty		13 zúčastnených žiakov 1 sud kapusty	Naše staré mamy mali v komorách poklad – kyslú kapustu. Žiaci zisťovali na internete blahodarné účinky tejto potraviny, aj postup jej prípravy. Nakoniec za pomoci pani učiteľky naložili kapustu do suda. Na vianočnom stole nesmie chýbať kapustnica a minulý rok bola výnimočná – uvarili ju z kapusty, ktorú naložili žiaci sami.
	U: Pečený čaj			Pečený čaj sa stal v poslednom čase

	zaváranina		16 zúčastnených žiakov	veľmi populárny. Vďaka nemu si môžeme vychutnať ovocie aj studených jesenných dňoch. Siedmaci priniesli všakové ovocie zo svojich záhrad, podľa receptu upiekli čaj. Vyrobili etikety a fľaštičky pekne vyzdobili.
	U. Poznávame vedu z medu		63 zúčastnených žiakov	Nedávno sme sa dozvedeli, že v našom blízkom okolí žije niekoľko šikovných včelárov. Neváhali sme a pozvali jedného priamo k nám na besedu. Mladší žiaci navštívili včely priamo „doma“, videli nielen úle, plasty a prácu včelára, ale odniesli si aj zdravú maškrtu. Aktivita sa žiakom páčila, a preto ju v jari plánujeme zopakovať.
	U: výroba nanukov zo sezónneho ovocia		12 zúčastnených žiakov	Naši žiaci pochádzajú z vidieckeho prostredia, väčšina z nich má prístup k ovociu a zelenine zo záhrad. Snažíme sa, aby vedeli úrodu efektívne spracovať a uprednostnili produkty domácej výroby pred tými kupovanými. Druháci si vyskúšali aké jednoduché a zábavné je urobiť nanuk plný vitamínov.
	U: Zber šípok		13 zúčastnených žiakov	V minulosti bolo zvykom zapojiť žiakov do zberu šípok. Obnovili sme túto tradíciu a naši žiaci pozbierali šípky v okolí školy. Následne ich ošetrili a pripravili na sušenie. V sychravých dňoch tak teplý čaj plný vitamínov zahreje telo i dušu.
	U: Chipsiáda“		19 zúčastnených žiakov	Vraví sa, že zemiaky sú druhým

			chlebom. Stali sa neoddeliteľnou súčasťou našich jedál. Rozhodli sme sa vymeniť hranolčky za zdravšie alternatívy a načrieť do receptov našich starých mám.
	U: Tajomstvo tekvic		16 zúčastnených žiakov Naši žiaci vedia, že tekvice nie sú len na výrobu svetlonosov, aj keď je to zábava. Každý rok si pripravujeme nové recepty z tekvic a zároveň sa vraciame k tým starým a osvedčeným.
	U. ... A to boli orechy...		21 zúčastnených žiakov V areáli školy rastie orech, ktorý má každý rok bohatú úrodu. Žiaci priebežne pozbierali orechy, dali ich usušiť , neskôr ich roztlkli a použili pri vianočnom pečení.
	U. Deň mlieka na školách		9 zúčastnených žiakov Mlieko je jednou z najdôležitejších zložiek výživy dieťaťa. Pripomíname si, akú podobu môže mať mlieko v jedálničku. Dbáme, aby žiaci poznali regionálne výrobky a ich kúpou tak podporili práve náš región. Aj v tento deň žiaci strávili v kuchynke a pripravili chutný puding.
	AKTIVITA 4: Súťaž: Milujeme regionálne potraviny	zodp. Moskaľová T:marec 2018 čiastková zodpovednosť: Rozdelenie súťažiacich do družstiev- p.uč. Sabolová Zhotovenie výsledkovej tabule - p. uč. Hromadová, Mrázová Pirohy - p. uč. Forgáčová	Z: Moskaľová 10 súťažiacich, 1 moderátor 94 divákov Fotografie Článok v TASR Na prvom stretnutí kolégia ohľadne súťaže sme formou brainstormingu vymýšľali súťažné úlohy. Na druhom stretnutí sme sa dohadovali o tom, ako budeme hodnotiť jednotlivé úlohy a ako budú prebiehať. Na treťom stretnutí sme rozdali prípravu jednotlivých úloh učiteľom. Schválne sme nedávali úlohy na

	22. Marec, deň vody- p. uč. Moskaľová Koleso- p. uč. Kročková, Bežovská Kartičky- p. uč. Petrovská, Bartová Uhádni pesničku- p. uč. Dorčáková Text na počúvanie- p. uč. Ohrisková Čo sme sa včera naučili - triedny učiteľia druhého stupňa Pexeso- p. uč. Sunitrová E., Točená Koľko semien fazule sa nachádza vo fľaši- p. uč. Tuturová, Sunitrová D. Slovensko- p. uč. Kriváková, Baťalíková Čo sa z čoho vyrába- p. uč. Sunitra Moderátor: Lívia Virčíková (IX.A)	zodpovednosť žiakom, aby sa správne odpovede nedostali k súťažiacim. Dohodli sme sa, že moderátorkou súťaže bude Lívia Virčíková. Spoločne sme napísali scenár. Úlohou učiteľov bolo pripraviť všetko potrebné pre jednotlivé súťažné úlohy. Pri príprave pomáhali žiaci, lenže nedozvedeli sa správne odpovede. Napríklad koleso na točenie zhotovovali žiaci na technickej výchove. Pexeso v elektronickej podobe pripravovali na hodinách informatickej výchovy. Semená fazule, ktoré boli vo fľaši spočítavali žiaci štvrtého ročníka, no nedozvedeli sa, aký je jej počet. Výsledkovú tabuľu pripravili žiaci tretieho ročníka. S kartičkami s názvami ovocia a zeleniny pomáhali tretiaci. Ráno členovia kolégia pripravili telocvičňu.. Potom sme začali súťažiť. Súťažili dve družstvá. Družstvo mali päť členov- zástupca piateho, šiesteho, siedmeho, ôsmeho a deviatego ročníka. Zástupcov si volili jednotlivé triedy. Po rozdelení žiakov do družstiev sme začali súťažiť. Prvou úlohou bolo zahniest cestu, urobiť pirohy. Tie nám odvarila asistentka Mihalíková v školskej kuchynke, potom ich doniesla na stôl k výrobkom, ktoré nachystali žiaci. Druhá súťažná úloha pozostávala z toho, ktoré družstvo skôr vypije džbán vody (štafetovou metódou). Žiaci točili kolesom, hádali pesničky podľa melódie, odpovedali na otázky z informácií, ktoré sa
--	--	---

			dozvedeli v predchádzajúci deň. Hádali názvy ovocia a zeleniny pomocou opisu, tiež odpovedali na otázky, čo sa z čoho vyrába. Mali aj úlohu na pamäť. Mali si zapamätať čo najviac slov z textu. Nezabudli sme ani na mapu Slovenska. Najprv žiaci hádali mesto podľa indicie, potom ho mali správne umiestniť na mape. Spolu mali 15 súťažných úloh. Bavili sa súťažiaci aj diváci. Víťaz bol každý, kto súťažil, nakoľko každý súťažiaci získal ako odmenu knihu.
AKTIVITA 5: Pestovanie ovocia a zeleniny na školskom pozemku Výučbový program- Šlo semienko na vandrovkú	2017/2018 zodp. Moskaľová učiteľka výchov lektor: Ing. Paulína Urdová	MŠ, 1.-2. roč.- 30 ž 3.- 4. roč. - 20 ž 1 vyučovacia hodina	2017/2018 Výučbový program Cieľom výučbového programu bolo spoznať mnohorakosť tvarov semien, odhaliť finty, aké používajú semená, aby si rastliny zachovali rod, spoznať, čo všetko rastliny potrebujú, aby nám darovali zdravé plody. Vietor, voda, slnko a zem pomáhajú semenkam na vandrovke z „rodičovského domu“ do nového sveta. V nádobe s vodou sme vyskúšali „plavcov“ a „neplavcov“, niektorých vandrovníkov sme „rozfúkame“ po širokom okolí. Od semena po rastlinu, od kvetu po plod- žiaci sa naučili, že pre vývin rastliny sú dôležité voda, vzduch, teplo, svetlo, pôda – živiny, včely a iné opeľovače. Od toho závisí farba, vôňa a najmä chuť plodov. Žiaci ochutnali semená niektorých rastlín.
- Príprava polička - Výsev rastlín, sadenie sadeníc	Z: Moskaľová T: marec 2018, apríl 2019	2017-2018 20 žiakov 8. a 9 ročníka 2018-2019	Príprava polička V roku 2018 sme v spolupráci s obecným úradom zorali poličko.

			10 žiakov predpestovalo priesady 1 druh okrasných kvetov 3 druhy paradajok	Vďaka grantu Pomáhame vyrásť sa nám podarilo zhotoviť dva vyvýšené záhony. Žiaci na políčku pripravovali hriadky pre mladších spolužiakov, ktorí potom vysievali mrkvu, petržlen....., sadili cibuľku a priesady. V roku 2019 sme si sami napestovali priesady okrasných rastlín aksamietnice a priesady troch druhov paradajok. Úspešne sa o nich v triede starali. Žiaci povedali, že by si vypestovali rastliny aj doma, no mamka doma nepestuje zeleninu. Pri pikírovaní paradajok si dve žiačky zobrali domov priesady, ktoré sa nám zvýšili.
	Starostlivosť o rastliny a stromy v školskom sade	T: apríl 2018- november 2018	2 vyvýšené záhony 150m² políčka 130 žiakov Počet vysadených stromov	Starostlivosť o rastliny a stromy v školskom sade Vysadili sme stromy, ktoré sme polievali pravidelne. Polievali sme aj záhradku, vyvýšené záhony, pleli, zberali úrodu, nakoniec sme zazimovali záhony. V záhonoch sme mali peknú úrodu oproti políčku, keďže bolo suché leto. Preto sme sa rozhodli, že aj v ďalšom školskom roku zhotovíme vyvýšené záhony.
		Apríl – november 2019 Z: Moskaľová		V tomto školskom roku nám schválili projekt oudtdoorová edukácia, zhotovíme ďalšie dva vyvýšené záhony, v ktorých budeme pestovať zeleninu. Vysejeme kvitnúcu lúku, zhotovíme hmyzí hotel.

				certifikovanú prírodnú záhradu. Sprevádzal ich lektor a majiteľ záhrady pán Hudák, ktorý ukázal žiakom rôzne druhy záhrad od klasickej zeleninovej, bylinkovej až po dažďovú záhradu. Vysvetlil, prečo je dôležité kompostovanie, aké druhy kompostu môžeme v záhrade vytvoriť ale aj prečo je dôležité mať v záhrade zvieratá. Žiaci mali možnosť ochutnať jedlé bylinky a rastlinky a taktiež sa podieľali na vysádzaní plodín, konkrétne sadili jahody a mangold.
	AKTIVITA 8: Hravo s ovocím a zeleninou Rozprávka: Ako sa z kvasu stal trkvas Pieseň ovocníčkovia Rozprávka: O Čarovnej hruške Scénka: Kto je viac?	Z: Dorčáková I. Stupeň 2018/2019 16.4.2019	47 žiakov I. stupňa 2 VH 1 girlanda 1 leporelo 1 obrázkový manuál 2 postery 1 prezentácia pred celou školou	- Žiaci prvého ročníka spoznávali regionálne druhy ovocia a zeleniny. Zaraďovali ich podľa sezónneho pestovania, vytvárali kartičky s ovocím a zeleninou, ktoré podľa druhov zavesili na konárik stromu- vytvorili závesnú girlandu. Prečítali si rozprávku: Ako sa z kvasu stal trkvas. - Žiaci druhého ročníka sa venovali téme Chov zvierat, voľnochov. V 1.časti sa rozprávali o chove živočíchov a úžitku z nich. Sú zdrojom potravy pre človeka, preto je veľmi dôležité čo jeme. Hovorili si o tom, v akých príbytkoch žijú domáce zvieratká a čím sa živia. Spoločným úsilím prišli k záveru, že mäso a vajíčka z voľnochovu sú zdravšie ako z veľkochovu. Žiaci si navzájom vytvárali zvieracie rodinky (samec, samica, mláďa), ku ktorým priradili aj správne zvieratko. Následne na to, vyrábali vo dvojiciach leporelo- Domáce zvieratá (Názov zvieratá, obrázok, úžitok).

			• Žiaci špeciálnej triedy pre žiakov s MP(2-3ročník) počas dvoch vyučovacích hodín sa rozprávali o regionálnom ovocí a zelenine, pomocou názorných ukážok žiaci spoznávali rôzne druhy. Pripravili si chutné chlebíčky s reďkovkou a pažítkou, na ktorých si žiaci veľmi pochutili. Našli sa aj žiaci, ktorí prvý krát ochutnali červenú reďkovku. Po chutnej desiate spoločne vytvorili obrázkový „manuál“ SEJEME REĎKOVKU, ktorý potom žiaci prezentovali žiakom školy (manuál obsahoval podrobný postup krok po kroku ako si vypestovať vlastnú reďkovku). • Žiaci tretieho ročníka sa rozprávali o pestovaní ovocia a zeleniny vo vlastných záhradách o potravinách a zdravom stravovaní sa. Vyrobili POSTER, v ktorom spomenuli že: • nie je správne plytvať potravinami, • radšej kupovať menej potravín, ako veľa potom ich vyhadzovať, • poznať dátum minimálnej spotreby trvanlivosti, • radšej kupovať sezónne ovocie a zeleninu, • uprednostniť slovenské potraviny – ovocie a zeleninu, • pestovať si ich vo vlastných záhradách, • získavať zručnosti na školskom políčku, • chovať si zvieratá – voľnochoč.
--	--	--	--

				Naučili sa spievať pieseň OVOCNÍČKOVIA, ktorá je tiež zameraná na pestovanie vlastných plodov v záhrade – sade, ako nákup v obchodných centrách – plodín z dovozu. Následne k piesni namaľovali ilustrácie. • Žiaci štvrtého ročníka sa venovali téme radšej slovenské ovocie a zelenina ako dovážané. Hľadali plusy a mínusy pestovania ovocia a zeleniny v záhradách a dovážaného ovocia a zeleniny. Žiaci urobili závery, že ovocie a zelenina zo záhrady je chutnejšia, zdravšia, čerstvá, dozretá, bez chemického ošetrovania, vhodná aj na uskladnenie na zimu. Dovážané ovocie a zelenina precestuje stovky až tisícky kilometrov, je ošetrované nezrelé, je chemicky ošetrované aby to vydržalo, je málo chutné, aj keď na pohľad je krajšie ako to zo záhrady. Vyrobili o tom plagát.
	Aktivita 9 Domáce jabĺčka	Z: Moskaľová T: január 2019	Fotografie Informácia na stránke školy 6 druhov jablák 16 žiakov	V januári sme sa zahrli na detektívov. Pripravili sme si šesť vzoriek jablák, z toho boli tri jablká domáce a tri kúpené. Žiaci ochutnávali jabĺčka, privoniávali, sledovali vzhľad a potom zostavili rebríček, kde každý za seba vyznačil svoje top jabĺčko, teda to, ktoré mu najviac chutilo. Jednoznačnými víťazmi sa stali domáce jablká, ktoré neboli až tak lákavé vzhľadom ako kupované

				jabĺčka, ale veľmi pekne voňali a ešte lepšie chutili. Porozprávali sme sa o zbere a uskladňovaní jabĺk. Dohodli sme sa, že sa budeme starať o školské jablone, a tak ako v tomto školskom roku, aj v budúcom ich budeme používať na hodinách varenia a rodinnej prípravy, posnažíme sa ich aj uskladniť.
	Aktivita 10. Zdravie na tanieri	Zodp. Farkašová 16.5.2019	Počet detí: 35 ŠKD 1 poster	Deti si vyhľadávali v časopisoch obrázky ovocia a zeleniny, ktoré rastú u nás. Následne ich vystrihli, roztriedili na ovocie a zeleninu, vytvorili poster. Na Ďalšie poobedie deti doniesli domáce ovocie a zeleninu. Pripravili si ovocno- zeleninové taniere. Ochutnávali ich, učili sa rozlíšiť jednotlivé druhy podľa chute.
	Aktivita 11. Spoznávanie liečivé bylinky	Zodp. Sabolová 15.5.2019	Počet detí ŠKD: Počet bylín:4	Najprv si porozprávali o pestovaní bylín v školskej bylinkovej záhradke, o tom, kto doma pestuje bylinky. Spoznávali bylinky, vyhľadávali v knihách a na internete. Hľadali informácie o liečivých účinkoch. Spoznávali bylinky podľa vône a chuti. Uvarili si bylinkový čaj. Naučili sa, že čaje nemusia kupovať v obchodoch, ale si bylinky vedľa vypěstovať doma.
CIEĽ 2: Poznať výhody chovu domácich zvierat	AKTIVITA 1: Išlo vajce na vandrošku	Zodp. Moskaľová T: marec 2018	15 žiakov 6.A 1 poster	Žiaci sa naučili čítať značku na kupovaných vajciach. Vytvorili plagátik o chove sliepok a značke na vajčičkách.
	AKTIVITA 2: Čo sa ukrýva pod škrupinkou?	Zodp. Kročková T: apríl 2019	5 žiakov 9. ročníka	Žiaci deviategu ročníka napiekli domáci chlieb a k nemu urobili chutné vajčičkové nátierky. Touto dobrotou ponúkli svojich spolužiakov, ktorí sa zúčastnili blokovej výučby. Vytvorili

				poster o vajíčku, na ktorom bola znázornená jeho stavba, úžitok pre naše zdravie ako aj aktuálne označenie vajec na území SR.
	AKTIVITA 3 : Mäso a klimatické zmeny	Zodp. Moskaľová T: marec 2018	15 žiakov 6.A 3 videá forografie	Žiaci šiesteho ročníka sa zamerali na chov hospodárskych zvierat. Inšpirovali sme sa článkom z metodického materiálu Jedlá zmena- prečo na zodpovednom stravovaní záleží. Venovali sa kapitole Odhalenie vzťahu medzi kuracími krídelkami a Amazonským pralesom. Potom sme si rozprávali o chove sliepok. Dozvedeli sme sa, čo znamenajú jednotlivé značky na kupovaných vajíčkach. Pozreli sme si obrázky a videá o chove sliepok v klietkach, podstielkový chov, chov vo výbehu a ekologický chov. Pozreli sme si aj krátke videá o chove hospodárskeho dobytku. Diskutovali sme o tom, čo sme videli, kládli sme si otázku, aký chov by bol pre zvieratá najlepší.
Cieľ 3: Oboznámiť sa s výživovou hodnotou potravín, dopadom plytvania potravinami na životné prostredie	AKTIVITA 1: Cesta potravín	zodp. Triedni učitelia T: 27.marec 2018	Plagáty o cestovaní ovocia a zeleniny-5 Vzdelávanie zamerané na dovoz ovocia a zeleniny zo zahraničia- 10 (každá trieda na druhom stupni po dve hodiny)	Prezentovali cestu ovocia a zeleniny, porozprávali nám, čo sa nové dozvedeli o potravinách. Žiaci vyhľadali na internete, odkiaľ sa k nám dovážajú jednotlivé druhy zeleniny, kedy sa u nás pestujú a aký majú význam v našom jedálničku. Zistili, že: • Uhorka- Macedónsko- 1043 km • Paprika- Španielsko- 3024 km • Rajčiak- Belgicko- 1456 km, Španielsko- 2764 km, Rakúsko- 554 km • Kapusta- Poľsko- 529 km

				Jahody- Španielsko- 2864 km. Žiaci vytvorili plagáty ku každému druhu zeleniny. Pred súťažou žiaci prezentovali svoje zistenia pred celou školou. Zhodli sa na tom, že nami vypestované ovocie a zelenina sú omnoho chutnejšie a zdravšie, tiež neničia naše životné prostredie cestovaním a nezaťažujú ani našu peňaženku
	AKTIVITA 2: Plytvanie potravinami	Zodp. Moskaľová T: 23.november 2017	1 film- 2x osobitne I. a II. stupeň 2 besedy 1 nástenka 13 žiakov 3.A 12 žiakov 6:A fotografie	Žiaci si pozreli film o nákupných reťazcoch, o tom ako sa tam plytvá s jedlom. Potom sme so staršími žiakmi diskutovali o zisteniach- napríklad, že predajňa pečiva musí mať v nákupnom centre stále plný regál, hoci dopredu vedľa, že pečivo nepredajú. Potom ho spália a na ňom pečú nový chlieb. Nakoniec žiaci zhotovili nástenku o plytvaní s jedlom. Žiaci prvého stupňa sa rozprávali o spôsoboch šetrenia potravín, ako oni sami môžu šetriť potravinami (desiata).
	AKTIVITA 3: Radšej menej ako viac	Zodp. Sunitra, Sunitrová 2018/2019 16.4.2019	Brožúra 7 žiakov 8. ročníka	Žiaci vytvorili brožúru , ktorá obsahovala: Nakupujte s rozumom – typy, Čo si treba všímať na obale potravín, Ako nakupovať s rozumom – napr. nechodiť hladný do obchodu ... , a rôzne ďalšie typy.
	AKTIVITA 4: Je to pre nás výživné?	Zodp. Kročková, Forgáčová T: 27.3.2017	16 žiakov 6. ročníka 23 žiakov 8.a 9. Roč 1 film 4 návrhy obalov na sušienky 1 PP prezentácia 1 výstavka malinoviek s naváženým množstvom cukru vo fľaši	Žiaci ôsmeho a deviatego ročníka sa zamerali na zloženie sušienok a obľúbených sladkostí. Porovnali si obsah cukru v jednotlivých sladkostiach. Informácie získali z obalov. Zamerali sa na obsah cukru a tukov, zvlášť na kokosový olej a palmový tuk. Z hodnôt zistili, že palmový tuk sa nachádzal vo všetkých sladkostiach, napriek tomu, že boli

				vyrobené na Slovensku. Zisťovali odkiaľ sa palmový olej dováža, aký dopad má jeho konzumácia na ľudský organizmus. Zistili, že pestovanie palmového oleja je globálnym problémom. Na záver si pozreli dokument o výrube dažďových pralesov za účelom vysádzania palmových plantáží. Získané informácie žiaci deviateho ročníka zhrnuli do PP prezentácie. Žiaci ôsmeho ročníka urobili vlastný návrh obalu na sušienky. Žiaci šiesteho ročníka sa zamysleli nad množstvom cukru v nápojoch. Učili sme sa čítať štítky na obaloch nápojoch. Dozvedeli sme sa, že v Pepsi - cole, mirinde a pomarančovom džúse sa nachádza veľa cukru. Napríklad, v 2l džúsu je to 174 gramov. Nevedeli sme si to predstaviť, preto sme si cukor navážili. V druhý deň sme náš naváženy cukor spolu s nápojmi prezentovali v telocvični.
	AKTIVITA 5: „Palmoví detektívi“	Zodp: Tuturová T: 17.apríl 2019	11 žiakov 5. roč 1 poster 1 prezentácia	Žiaci zisťovali krajiny, v ktorých sa pestuje palma olejná. Najväčších producentov palmového oleja si zapísali a vytvorili nástenný kalendár výskytu, významu, príčin škodlivosti, ohrozených druhov živočíchov. Na výkres vytvorili piktoqram a pripli obaly zo sladkostí, slaného pečiva, pudingov na konkretizáciu obsahu palmového oleja v potravinách.
CIEĽ 4: Znížiť množstvo bioodpadu vyprodukovaného	AKTIVITA 1: Výučbový program : Dážďovková párty	zodp. Moskaľová T:27. marec 2018	Preškolených 20 žiakov prvého stupňa Prezenčné listiny Fotografie na stránke	Cieľom výučbového programu bolo predchádzanie vzniku odpadu. Príbehom o sestrách dážďovkách sa žiaci priblížili k pôde a založili

v triedach, do konca apríla 2019 používaním vermikompostéra o 50%			školy	vermikompost na spracovanie bioodpadu v škole. Potrebujeme zdravú a bohatú pôdu ako zdroj živín pre rastliny, ktoré sú potravou pre zvieratá a potravinami pre nás. Kompostovaním za pomoci kalifornských dážďoviek vieme vrátiť zemi organickú hmotu. Porozprávali sa o životnom cykle nenahraditeľných malých tvorov, zhotovili pre ne príbytok a pripravili vhodné podmienky na chov dážďoviek.
	AKTIVITA 2: Výučbový program: Budujeme vermikompost	zodp. Moskaľová T: 27.marec 2018	U: 25 žiakov druhého stupňa Prezenčné listiny Fotografie na stránke školy	Cieľom bolo naučiť sa "Vykradnúť" z odpadkových košov na škole všetok bioodpad a premeniť ho na hnojivo. Vermikompostovanie za pomoci kalifornských dážďoviek je overený spôsob ako zužitkovať bioodpad najmä v zimných mesiacoch a využiť hotový kompost na prihnojenie izbových rastlín a nekupovať žiadne hnojivá. Vyrobili sme si vermikompostér, pripravili podstielku a umiestnili dážďovky do nového domova.
	AKTIVITA 3: Rovesnícke vzdelávanie: Čo je to vermikompostovanie	zodp. člen kolégia v danej triede T: apríl 2018 2018/2019 December 2018 Zodp. Ďurečková- členka kolégia	12 rovesníckych vzdelávaní U: 225 žiakov 2018/2019 11 vzdelávaní 196 žiakov	Z každej triedy zástupcovia, ktorí sa zúčastnili vzdelávania o vermikompostovaní na hodinách prírodovedy, biológie a prvouky porozprávali spolužiakom, čo sa dozvedeli o kalifornských dážďovkách a vermikompostovaní. Čo patrí a čo nepatrí do vermikompostu. Žiaci deviateho ročníka si pripravili rovesnícke vzdelávanie. Chodili po triedach a názorne vzsvetľovali žiakom, čo patrí a čo nepatrí do

				vermikompostéra. Nosili si so sebou zmes odpadu, ktorú môžeme nájsť bežne v triedach v košoch.
	AKTIVITA 4: Nástenka o vermikompostovaní	zodp. Moskaľová T: apríl 2018	2018/2019 1 nástenka 10 žiakov 6. roč zhotovovalo nástenku 2018/2019 1 nástenka 10 žiakov 9. roč	Žiaci zhotovili nástenku o vermikompostovaní. Nástenka bola umiestnená na dolnej chodbe. Pomáhala žiakom, aby vedeli, čo patrí a čo nepatrí do vermikompostéra počas kŕmenia dážďoviek. Žiaci deviategu ročníka na predmete svet práce zhotovili novú nástenku, ktorú sme umiestnili k vermikompostéru a pripravili rovesnícke vzdelávanie.
	AKTIVITA 5: Využívanie vermikompostéra	zodp. Moskaľová členovia kolégia 9. ročníka T: máj 2018-máj 2019 pokračovanie aj po danom certifikačnom období	1 vermikompostér 1 nádoba	Vermikompostér využívame priebežne. Pri vermikompostéri sa nachádza nádoba, do ktorej žiaci počas dňa nosia bioodpad. Na konci dňa ním kŕmíme dážďovky.
	AKTIVITA 6: Letáky o vermikompostovaní	Zodp. Moskaľová T: jún 2018	100 letákov 9 žiakov	Žiaci deviategu ročníka zhotovili leták o tom, čo je to vermikompostovanie a ako správne kŕmiť dážďovky. Potom letáky rozniesli v obci. Letákmi sme informovali širokú verejnosť o tom, čo je to vermikompostovanie a ako si môžu sami vytvoriť vermikompostér.